Dosarul nr. 21r-1695/23 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-21013711-02-21r-26062023 Judecător Buzu Elisaveta

D E C I Z I E

16 octombrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chișinău, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Robu Oxana
Judecătorii Cecan Silvia şi Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr. 15 – Cricova, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-795/2023 din 30 mai 2023, privind plângerea condamnatului Godoroja Alexei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 17.03.2023 – 30.05.2023;
Instanța de recurs: 26.06.2023 – 16.10.2023;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal - ,

C O N S T A T Ă:

1. La data de 28 ianuarie 2021, condamnatul Godoroja Alexei a înaintat judecătorului de instrucţie o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, cu reducerea pedepsei.

2. A solicitat condamnatul aplicarea art. 385 alin. (5), (6) Codul de procedură penală, cu reducerea pedepsei cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de

arest preventiv și aplicarea art. 473^2 – 473^4 Codul de procedură penală, cu reducerea pedepsei cu calcularea a trei zile pentru 10 zile de închisoare.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12 mai 2021, s-a admis cererea condamnatului Godoroja Alexei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Godoroja Alexei *****, a fost deţinut în perioada 15 martie 2019 – 31 martie 2021, pe parcursul a 747 zile în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău, Penitenciarul nr. 15 – Cricova și Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Godoroja Alexei *****, pentru perioada totală de 271 zile, în care s-a aflat în detenţie provizorie în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 542 (cinci sute patruzeci și două) zile. S-a redus pedeapsa condamnatului Godoroja Alexei *****, pentru perioada totală de 476 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău, Penitenciarul nr. 15 – Cricova și Penitenciarul nr. 6 – Soroca, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu 94 (nouăzeci și patru) zile. S-a redus termenul pedepsei definitive a condamnatului Godoroja Alexei *****, stabilită prin sentinţa Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 11.12.2019, în total 636 (șase sute treizeci și șase) zile. În privinţa perioadei rămase de 6 (șase) zile, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Godoroja Alexei *****, suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convenţională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al RM.

4. La data de 06 februarie 2022, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.05.2021, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.

5. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 30 mai 2023, s-a admis cererea condamnatului Godoroja Alexei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Godoroja Alexei *****, a fost deţinut în perioada 15.03.2019 – 31.03.2021, pe parcursul a 747 zile în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău, Penitenciarul nr. 15 – Cricova și Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Godoroja Alexei *****, pentru perioada totală de 271 zile, în care s-a aflat în detenţie

provizorie în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv, cu 271 (două sute șaptezeci și unu) zile. S-a redus pedeapsa condamnatului Godoroja Alexei *****, pentru perioada totală de 476 zile, în care s-a aflat în detenţie cu statut de condamnat în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 - Chişinău, Penitenciarul nr. 15 – Cricova și Penitenciarul nr. 6 – Soroca, cu calcularea a 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu 94 (nouăzeci și patru) zile. S-a redus termenul pedepsei definitive a condamnatului Godoroja Alexei *****, stabilită prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11.12.2019, în total 365 (trei sute șaizeci și cinci) zile. În privinţa perioadei rămase de 6 (șase) zile, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului Godoroja Alexei *****, suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convenţională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanţelor al R.M.

6. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, Penitenciarul nr. 15 – Cricova a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 30 mai 2023, pe dosarul nr. 21ji-795/2023, emisă la plângerea condamnatului Godoroja Alexei și pronunțarea unei hotărâri prin care plângerea lui Godoroja Alexei să fie respinsă ca neîntemeiată.

7. În motivarea cererii de recurs se invocă, judecătorul de instrucție greșit a ajuns la concluzia că în privința lui Godoroja Alexei ***** sunt aplicabile prevederile art. 385 alin. (5) Codul de procedură penală.

8. Precizează că, potrivit prevederilor art. 381 Codul de procedură penală se statuează că, completul de judecată sau judecătorul, când judecă cauza singur, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt și apoi asupra chestiunilor de drept, iar chestiunile asupra cărora urmează să se expună completul sau judecătorul sunt prevăzute la art. 358 idem.

9. Reiterează că, la adoptarea sentinței în instanța de fond sau ulterior în Curtea de Apel, completul de judecată sau judecătorul urmează să soluționeze chestiunile respective și să se expună asupra acestora și nicidecum judecătorul de instrucție.

10. Susține că, judecătorul de instrucție eronat, neîntemeiat și contrar competenței a aplicat prevederile art. 385 alin.(5) Codul de procedură penală, deoarece condamnatul Godoroja Alexei ***** are deja statut de condamnat, nu de prevenit, ca urmare consideră că, neîntemeiat instanța de fond a dispus reducerea termenului numitului în calitate de prevenit

11. Conform art.447 alin. (1)-(2) Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

12. *Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul*

declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, cu menţinerea încheierii instanţei de fond, din următoarele considerente.

13. Cu titlu de principiu, cu referire la norma de procedura aplicabilă speței, instanța de recurs reține că, potrivit art.3 Codul de procedură penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească. *Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispoziţiile ei, în perioada de tranziţie la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acţiunilor procesuale reglementate de legea nouă. Caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă*.

14. Potrivit dispozițiilor finale și tranzitorii a Legii nr.245 din 31.07.2023, art. V alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

15. Totodată, reieșind din faptul că, normele juridice care reglementează mecanismul compensatoriu privind condițiile de detenție, sunt sistematizate legislativ în norme procedural penale, acestea prin efectul de compensație *au un caracter material*, condiții în care potrivit art. 10 Codul penal, care reglementează efectul retroactiv al legii penale, urmează a fi supuse examinării prin aplicarea dispozițiilor în vigoare *la momentul înaintării plângerii condamnatului*.

16. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

17. Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

18. În conformitate art.449 Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii:* ***1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

19. Conform art.469 alin. (1) Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 9[1]) anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei şi stingerea antecedentelor penale; 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinţei în cazul existenţei altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 13[1]) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 101 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripţie ale executării sentinţei de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităţilor care apar la punerea în executare a pedepselor;* ***17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor;*** *17[2]) anularea condamnării în baza acordului de cooperare ca urmare a neexecutării condiţiilor stabilite în acordul de cooperare, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei stabilite; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

20. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, Colegiul penal conchide că, judecătorul fondului întemeiat și justificat a admis plângerea condamnatului Godoroja Alexei împotriva administraţiei instituţiei penitenciare

referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

21. Reieșind din materialele dosarului în coraport cu raportul instituției penitenciare nr. 2/1299 din 28.05.2021, Colegiul penal constată că, prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11.12.2019, Godoroja Alexei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. g) și i) Codul penal, cu stabilirea unei pedepse de 20 ani închisoare.

22. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26.02.2020 a fost menținută, fără modificări, sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Central din 11.12.2019.

23. Colegiul penal reține că, condamnatul Godoroja Alexei în plângerea a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău, în Penitenciarul nr. 15 – Cricova și în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în condiții inumane și degradante și astfel, reieșind din Raportul prezentat de reprezentantul instituție penitenciare și din materialele cauzei, Godoroja Alexei a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 – Rezina în următoarea perioadă: 15.03.2019 - 17.02.2020; în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în următoarea perioadă: 17.02.2020 - 28.05.2020; în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în următoarea perioadă: 28.05.2020 – 17.11.2020; în Penitenciarul nr. 15 – Cricova în următoarea perioadă: 17.11.2020 – 28.01.2020, 11.02.2021 – prezent. Totodată, începutul termenului pedepsei este 13.03.2019, iar sfârșitul termenului constituie data de 12.03.2039.

24. Din conținutul raportului instituției penitenciare mai rezultă că, referitor la condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, se indică că, condiţiile de detenţie pentru deţinutul Godoroja Alexei, au corespuns minimului necesar conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală. Celulele în care s-a deţinut corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. In acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiași act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele fiind amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestrelor de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care sunt despărţite de restul celulei printr-un perete. Este de menționat faptul, că deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă. Referitor la starea sanitaro-igienice, este de remarcat şi faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare

şi dezinsectizare, cu agenţii economici de profil, care prestează serviciii respective periodic şi la necesitate. Adăugător, se informează că deţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităţilor), alimentaţia deţinuţilor efectuându-se conform Ordinului Ministerului Justiţiei nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobare, regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor din penitenciar şi Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea normelor de alimentare a deţinuţilor pentru cazurile excepţionale când aprovizionarea deţinuţilor cu hrană caldă nu este posibilă şi a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele.

25. Potrivit raportului instituției penitenciare se deduce că, referitor la condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr.13 – Chișinău, se indică că, condiţiile de detenţie pentru deţinutului Godoroja Alexei, au corespuns minimului necesar conform condiţiilor izolatorului de urmărire penală. Celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. In acelaşi context potrivit prevederilor pct. 466 a aceluiaşi act normativ, pe perioada toamnă iarnă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia e de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea prin celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule şi ferestre de aerisire amplasate mai sus de uşa intrării în celulă. Celulele sunt asigurate cu closete care este despărţit de restul celulei printr-un perete. Totuşi deţinutul este obligat să respecte regulile sanitaro-igienice şi de igienă personală, să aibă un exterior îngrijit şi să păstreze îmbrăcămintea şi lenjeria de pat eliberată de administraţia penitenciarului, să menţină permanent curăţenia în încăperile de detenţie, în celule, după deşteptare să-şi aranjeze paturile conform modelului stabilit şi să facă pe rând curăţenie în celulă. Referitor la starea sanitaro - igienice, este de remarcat şi faptul că anual este încheiat contract de prestare a serviciilor de deratizare şi dezinsectizare, cu agenţii economici de profil, care prestează serviciile respective periodic şi la necesitate. Adăugător, informează că deţinuţii sunt asiguraţi cu minimul necesar pentru trai (lenjerie de pat, obiecte de primă necesitate igienică conform necesităţilor), sunt asiguraţi cu hrană caldă de trei ori pe zi, conform graficului prestabilit, gratuit, din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29.05.2006, în conformitatea cu Ordinul MJ RM nr. 512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea regulamentului privind organizarea alimentaţiei deţinuţilor din penitenciar şi Ordinului MJ RM nr. 100 din 07.03.2007, cu privire la aprobarea normelor de alimentare a deţinuţilor pentru cazurile excepţionale când aprovizionarea deţinuţilor cu hrană caldă nu este posibilă şi a normelor de substituire a unor produse alimentare prin altele. Totodată, Hotărârea Guvernului nr. 1462 din 30.12.2016, cu privire la „aprobarea Concepţiei Reformării sistemului penitenciar şi Planului de

măsuri pe anii 2016-2020”, stipulează că activitatea organelor sistemului penitenciar constă în implementarea unui ansamblu de măsuri social-politice, economice şi ideologice de influenţă a condamnaţilor şi persoanelor arestate preventiv, precum construcţia şi reamenajarea încăperilor actuale în celule conform legislaţiei în vigoare, ce urmează a fi realizate în perioada 2016-2020. Referitor la petiţiile adresate conducerii Penitenciarului nr. 13 - Chişinău, menţionează că deţinutul nu a adresat careva petiţii referitor la condiţiile de detenţie. Este de menţionat faptul că în conformitate cu Ordinul MJ nr.478 din 15.12.2006, pct.3 „Regulamentul cu privire la modul de asigurare a asistenţei medicale persoanelor deţinute în penitenciar”, deţinuţii zilnic sunt verificaţi de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, în această ordine de idei se conclude faptul că deţinutul Ignat Andrei nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei.

26. Concomitent referitor la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 6 – Soroca, se menționează că, condamnatul Godoroja Alexei Iurii, s-a deţinut în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în perioada 28.05.2020 - 17.11.2020, în sectorul nr. 5, nr. 1, unde s-au deținut la acel moment 11 persoane. Totodată relatează că, secţiile sunt dotate cu pat, saltea, lenjerie care se distribuie a solicitarea deținutului inclusiv noptiere şi scaune etc. Iluminarea natural se efectuează prin intermediul geamurilor iar cea artificială prin intermediul becurilor tip incandescență, ventilarea este naturală cu ajutorul geamurilor. Blocul sanitar este comun însă separat de suprafața locativă care este dotat cu veceu de tip turcesc. Într-o p încăpere sunt chiuvete, unde deținuții au acces nelimitat pentru necesități igienice. Penitenciarul nr. 6-Soroca, posedă o încăpere special amenajată unde se află 2 mașini de spălat haine cu capacitatea de 60 kg, respectiv 20 kg (una din ele având şi practica de a usca hainele) şi o centrifugă pentru a usca hainele mai repede. Totodată în încăperea nominalizată se află şi o maşină de cusut hainele şi lenjeria în că acestea sunt deteriorate. Lunar spălătoria este asigurată cu detergent de către instituția Penitenciarului. Spaţiile pentru uscarea hainelor se află în incinta zonelor locative în aer liber. Deţinuţii se îmbăiesc cu apă caldă cel puţin odată la 7 zile conform statutului executării pedepsei de către condamnaţi. Băile/duşurile sunt centralizate şi se află în fiecare zonă locativă. Deţinuţii au acces la apă potabilă permanent. Fiecare sector al Penitenciarului nr. 6-Soroca este dotat cu chiuvetă care are acces la apă potabilă, deasemenea menționează că, în cazuri de deteriorări la apeductul orășenesc sau apeductul ce aparține instituției, imediat de către serviciul corespunzător se întreprind măsuri pentru înlăturarea problemei în cauză. Alimentarea deținuților este asigurată cu hrană caldă de 3 ori pe zi, la ore stabilite, gratuit, fiind asigurată din contul mijloacelor bugetului de stat, cu respectarea normelor minime stabilite de Guvern (HG nr. 609 din 29.05.2006). Hrana e verificată în permanenţă de către medicul instituţiei, ofiţerul de serviciu şi şeful cantinei, cu ulterioara notare a rezultatelor în registru de evidenţă a controlului asupra calității de pregătire a hranei. Penitenciarul este alcătuit din 2 zone locative, unde îşi

ispăşesc pedeapsa deținuții, fiecare zonă locativă dispune de un teren unde condamnații au posibilitatea a se plimba de la deșteptare pînă la stingere (cu respectarea programului zilei). În fiecare an, Penitenciarul nr. 6-Soroca încheie un contract cu o întreprindere specializată privind prestarea serviciilor de dezinfecție şi deratizare. Asistența medicală se acordă condamnaților ori de câte ori este necesar sau la cerere, de către un personal calificat, în mod gratuit, în conformitate cu legislația în vigoare. Persoanele deținute în penitenciar beneficiază în mod gratuit de tratament medical şi de medicamente în volumul similar celui prevăzut de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală. Examenul radiologic este petrecut regulat 2 ori pe an. Deţinuţii au loc special amenajat pentru fumat care se află în zonele locative al penitenciarului nr. 6-Soroca, cu indicatori având inscripția ”Loc pentru fumat”, fată, conform statutului executării pedepsei de către condamnați, deținuților li se interzice fumatul în coloană, cămine, încăperi. În această ordine de idei se conclude faptul că deţinutul Godoroja Alexei nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției.

27. Cu referire la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 15 – Cricova, se indică că, condamnatul Godoroja Alexei**,** se deţine în Penitenciarul nr. 15 – Cricova pe următoarele perioade: 28.01.2021, (sectorul nr.4 secţia locativă nr.15), la regim comun detenţie - până în prezent (sectorul nr.4 secţia locativă nr.15), la regim comun de detenţie. Deținuții care sunt amplasați la regim comun de detenție au posibilitatea de se deplasa pe teritoriul instituției în limita stabilită de administrate şi în conformitate cu programul zilei între orele 06:00 şi 21:00. Secţia locativă nr.15 a sectorului nr.4 este situată la etajul nr.3, are o suprafaţă 13,70 m^2, unde sunt amplasați 2 condamnați pe paturi cu un nivele, încăperea dată te dotată cu noptiere, lengerie de pat, masă, scaune, iluminarea naturală şi artificială conform standartelor, unde starea sanitară este satisfăcătoare, deoarece zilnic este verificată de către medicul terapeut cât şi felcerii de gardă. Încăperea de trai a condamnaților se aerisește regulat prin intermediul unui oberliht, gunoiul este evacuat locurile special amenajate, celulele se încălzesc centralizat de la cazangeria penitenciarului şi temperatura în timpul perioadei reci a anului nu este mai joasă de 8 grade Celsius, Blocul sanitar se află în afara încăperii în demisolul aceluiași sector, este dotat cu şapte lavoare şi șapte vase pentru closet. Apa potabilă este furnizată din Penitenciarul nr.4 – Cricova permanent, fiind clorată conform cerinţelor sanitar igienice, clorura de var se eliberează conform graficului stabilit. Apa se examinează bacteriologic conform graficului trimestrial şi conform investigaţiilor laboratorului apreciindu-se cu o corespundere satisfăcătoare a normelor sanitaro-igienice. Cazuri de maladii diareice în perioada anilor 2006-2020 au fost depistate. Cu obiecte de igienă personală condamnații sunt aprovizionați lunar contra semnăturii conform normelor stipulate în HG nr.609 din 29.05.2006. Baia condamnaților se efectuează conform graficului stabilit, însă nu mai puțin o dată pe săptămână. În ospătăria penitenciarului curăţenia se menţine, bucatele sunt preparate calitativ şi se distribuie condamnaţilor de trei ori pe zi conform HG nr. 609 din

29.05.2006. Pe teritoriul penitenciarului se află o încăpere destinată pentru spălătorie şi una pentru uscarea lengeriei şi a hainelor. Spălătoria este dotată cu o mașină de spălat automată şi o centrifugă, activează conform graficului stabilit de luni până vineri, în orele de lucru 09:00 - 12:00 şi 13:00 -16:30, unde activează conform schemei de încadrare a deținuților din detașamentul deservirii gospodărești 2 (doi) deţinuţi. Condamnații au posibilitatea de a se adresa personal la muncitorul desemnat la funcția de operator la mașini de spălat. În această ordine de idei se conclude faptul că, deținutul Godoroja Alexei nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției.

28. Totodată, din actele cauzei se desprinde că, Godoroja Alexei a fost deținut în Penitenciarul nr. 17 – Rezina în următoarea perioadă: 15.03.2019 - 17.02.2020; în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în următoarea perioadă: 17.02.2020 - 28.05.2020; în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în următoarea perioadă: 28.05.2020 – 17.11.2020; în Penitenciarul nr. 15 – Cricova în următoarea perioadă: 17.11.2020 – 28.01.2020, 11.02.2021 – prezent.

29. Conform art. 473^2 Codul de procedură penală, *plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească.* ***Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii***

contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale *sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

30. Conform art. 473^4 Codul de procedură penală, *la evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părţi, cît şi rapoartelor instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu. La evaluarea condiţiilor de detenţie, instanţa de judecată ţine cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul sau prevenitul a fost deţinut în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, instanţa de judecată obligă administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile precare de detenţie, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăşi 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), preveniţii sînt despăgubiţi în conformitate cu art. 385 alin.(5) şi (6) sau, după caz, aceştia pot înainta o acţiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin.(4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăţiei organului care pune în executare sentinţa sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în cadrul executării pedepsei sau al detenţiei preventive, instanţa de judecată dispune respingerea plângerii. Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 10 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanţei de judecată se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare.*

31. În conformitate cu art.385 alin. (5) Codul de procedură penală, *în cazul constatării încălcării drepturilor privind condiţiile de detenţie, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, conform*

jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

32. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

33. După cum s-a stabilit supra, Godoroja Alexei a fost deținut în diferite perioade în Penitenciarul nr. 17 - Rezina în următoarea perioadă: 15.03.2019 - 17.02.2020; în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în următoarea perioadă: 17.02.2020 - 28.05.2020; în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în următoarea perioadă: 28.05.2020 – 17.11.2020; în Penitenciarul nr. 15 – Cricova în următoarea perioadă: 17.11.2020 – 28.01.2020, 11.02.2021 – 31.03.2021.

34. Prin urmare, Colegiul penal atestă că, prin plângerea din speță, condamnatul Godoroja Alexei a contestat perioadele de detenție în condiții inumane în Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în Penitenciarul nr. 13 – Chişinău, în Penitenciarul nr. 15 – Cricova și în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în calitate de prevenit și condamnat, iar prima instanță întemeiat a admis solicitarea condamnatului privind condițiile de detenție precare în instituțiile penitenciare vizate, constatând că, cererea întrunește condițiile prevăzute de art. 473^2 – 473^4 Codul de procedură penală.

35. Instanța de recurs ține să menționeze că, CtEDO a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei că, articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Aceasta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanţe şi de comportamentul victimei (*cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 4727; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 20472, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62*). La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei (*cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63*). Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (*cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94*). Atunci când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei (*Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80*).

36. Colegiul penal reține că, instanța de fond just s-a expus asupra solicitărilor condamnatului Godoroja Alexei ce vizează condițiile inumane și degradante de detenție, contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale din Penitenciarul nr. 17 – Rezina, pentru perioada 15.03.2019 – 11.12.2019 în calitate de prevenit și în Penitenciarul nr. 17 – Rezina pe perioada: 11.12.2019 - 17.02.2020; în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău pe perioada: 17.02.2020 - 28.05.2020; în Penitenciarul nr. 6 – Soroca pe perioada: 28.05.2020 – 17.11.2020; în Penitenciarul nr. 15 – Cricova pe perioada: 17.11.2020 – 28.01.2020, 11.02.2021 – 31.03.2021 în calitate de condamnat, ținând cont de faptul că, sentința de condamnare a fost emisă la data de 11.12.2019.

37. Contrar criticilor părții recurente, instanța de recurs reține că, prima instanță corect a stabilit că, condamnatul Godoroja Alexei s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 17 – Rezina pentru perioada 15.03.2019 – 11.12.2019 în calitate de prevenit ce constituie 271 zile, dispunând corect reducerea pedepsei în privința condamnatului Godoroja Alexei cu 1 zi de închisoare pentru o zi de arest preventiv și în Penitenciarul nr. 17 – Rezina pe perioada: 11.12.2019 - 17.02.2020; în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău pe perioada: 17.02.2020 - 28.05.2020; în Penitenciarul nr. 6 – Soroca pe perioada: 28.05.2020 – 17.11.2020; în Penitenciarul nr. 15 – Cricova pe perioada: 17.11.2020 – 28.01.2020, 11.02.2021 – 31.03.2021 (data emiterii încheierii recurate) în calitate de condamnat, ce constituie 476 zile, dispunând corect reducerea pedepsei în privința condamnatului Godoroja Alexei cu 2 zile pentru fiecare 10 zile, în care acesta a fost deținut în condiții inumane și degradante în instituțiile penitenciare vizate, prin aplicarea prevederilor art. 473^4 alin. (4) Codul de procedură penală, astfel încât, din termenul pedepsei stabilite lui Godoroja Alexei să se reducă 271 zile pentru perioada aflării în detenție ca prevenit și cu 94 de zile pentru perioada în care a avut calitatea de condamnat, în total 365 de zile, iar în ce privește perioada de 6 zile calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Codul de procedură penală, cu titlu de despăgubire, s-a acordat condamnatului suma de bani în mărime de 300 (trei sute) lei, şi anume o unitate convențională pentru o zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie. Or, potrivit raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare nr. 15 – Cricova, judecătorul de instrucție întemeiat a precizat că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în penitenciarele vizate, pe perioada de 271 zile și 476 zile, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi a atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în instituției penitenciare enunțate.

38. Colegiul penal respinge argumentul recurentului privind netemeinicia plângerii condamnatului împotriva condițiilor precare de detenție și reține în acest sens că, în raportul prezentat de instituția penitenciară se indică că, lui Godoroja Alexei i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției, însă, în

susținerea argumentelor date nu au fost prezentate careva probe, astfel încât, în lipsa acestora, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către condamnat, duc la concluzia că alegațiile din cererea înaintată sunt justificate.

39. Nu în ultimul rând, Colegiul penal consideră necesar de a preciza că, la data de 28 februarie 2019, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat mai multe decizii în cauzele *Baban si alţii c. Moldovei, Bulgacov si alţii c. Moldovei, Cobîlceanu si alţii c. Moldovei, Filat si alţii c. Moldovei, Condreanu si alţii c. Moldovei, Grigoras si alţii c. Moldovei şi Talambuţa si alţii c. Moldovei*, unde reclamanţii s-au plâns în faţa Curţii în baza art. 3 CEDO, invocând condiţiile materiale inadecvate de detenţie şi, în unele cereri, lipsa asistenței medicale corespunzătoare, precum şi lipsa unui remediu efectiv pentru realizarea drepturilor lor.

40. Astfel, făcând referire la decizia pronunțată anterior la data de 28 februarie 2019 în cauza *Draniceru c. Moldovei*, şi având în vedere noul remediu preventiv compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție în baza Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 01 ianuarie 2019) şi Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, Curtea a considerat că, în principiu, acesta ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenţiei provocate de anumite condiţii precare de detenţie. Curtea a considerat că noul remediu instituit prin Legile nr. 163 şi n. 272 este adoptat, în principiu, în conformitate cu criteriile enunţate în cauza *Sisanov c. Moldovei*, şi că el ar putea fi considerat apriori efectiv pentru contestarea condițiilor inadecvate de detenție din Republica Moldova, astfel încât Curtea a declarat respectivele cereri inadmisibile din cauza neepuizării remediului național în acest sens.

41. Instanța de recurs consideră că, reducerea stabilită a fost una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

42. Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

43. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

44. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul declarat de Penitenciarul nr. 15 - Cricova urmează a fi respins ca nefondat.

45. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul Penitenciarului nr. 15 - Cricova, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-795/2023 din 30 mai 2023 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Robu Oxana

Judecător Cecan Silvia

Judecător Băbălău Denis